

૧૧૭૧-૨

Res 180/07

શ્રી તત્સત પરમાત્માને નમઃ

શ્રી નવીન

દેશોદય નાટક મંડળી

૧૯૪૪/૪

સુચી ઉદય

નાટકના ગાયનો તથા ટુંક સાર

લેખક

170

માદનલાલ ગોપાલાચાર્ય બુવાન

પ્રેસ પ્રિન્ટિંગ કંપની

શ્રી નવીન દેશોદય નાટક મંડળી

લક્ષ્મી નીલીગ પ્રેસ—સુરત

અ વૃન્દી પેકેટી |

| પ્રત ૧૦૦૦

કૌશલ ચા. શાહ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૦૮૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રૂઝીદાર

વિષય ૬-૧૨-૪

ॐ तत्सत् परमात्माने नमः

श्री नवीन देशोदय नाटक मंडली

सूर्य उदय

नाटकना गायनो तथा दुंक सार.

लेखक

मोहनलाल गोखलदास युवान

१

छपावी प्रसिद्ध करनार

श्री. नवीन देशोदय नाटक मंडली.

आवृत्ती पडेकी]

[प्रत १०००

कीमत बार आना.

સુર્ષ ઉદય નાટકના મુખ્ય પાત્રો

પુરુષ વર્ગ

ધર્મડીકલહ—સમલપુરીના ગામ.

ઉદયકાળ—ધર્મડીકલહનો સેનાપતી.

શહનશીલ—કર્મણીકબુમીનો રાઠોળાનિર્મળગંગાનો

સખળ } શહનશીલના કમારો

ત્રિમળ } ગજરાતી કોર્પોરેટ-સંગ્રહ

રાજેન્દ્રભીમક—કચાવટી નગરીના રાજા.

રઘયચંદ્ર—રાજેન્દ્રભીમકનો પુત્ર નિર્મળગંગાનો પત્ની.

વિનયચંદ્ર—ધર્મડીકલહનો ઓરમાન બાઈ

જયંત—ધર્મડીકલહના પુત્ર

આકાશજીવ—એક બેરીરટર

દાદીઆદગડુ—એક આગ. સી પી ડાક્ટર

મોંટુ—વિધવા તારાનો પુત્ર.

રામો } ડોક્ટરના નોકરો

મારતી }

આદ—ભીલરાજા, આરોટ, ચોપદાર, મરદાર સિપાઈ, વીગેરે

સ્ત્રી વર્ગ

નિર્મળગંગા—શહનશીલની પુત્રી રઘયચંદ્રની ગ્રી

રક્ષીકમલા—ધર્મડીકલહની ધર્મ પત્ની

શુશાલા—સખળપુરીના મરદુમ ગામ નીતીગણની પુત્રી

વૈષ્ણિકા—રાજેન્દ્ર ભીમકની સ્ત્રી

તારા—વિધવાઓને વિજય અપવાનાર વતીના

મરચી—ડોક્ટર દાદીઆદગડુની દીકરી મીકુની સ્ત્રી.

આદ—સખીઓ, બાળાઓ, કંચનિઓ, વિગેરે વિગેરે

સુર્ય ઉદય

નાટકના પ્રવેશાનુક્રમ સંક્ષીપ્ત સાર

અંક પહેલો

સ્તુતી.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ

પ્રવેશ પહેલો—સ્થળ—અગીચે.

નિર્મળગંગા તથા રદ્ધચંદ્રના હાથ વિનોદ બાદ રદ્ધચંદ્રનું જવું. બાદ સુખીએનું આવવું. અન્નારસ પ્રેમ વિનોદ. બાદ સુખીએનું જવું તથા નિર્મળગંગાના પીતા શહનશીલનું સખળ વીમળ સાથે આવવું શહનશીલે નિર્મળગંગાને ધમંડીકલ્લના ત્રાસથી સાવચેતી આપી તીર્થાર્થે જવું પાછળથી ઉદયકાળનું આવવું નિર્મળગંગા તથા બન્ને કુમારો સહીત કે...ટેબલો.

પ્રવેશ બીજો—સ્થળ—રસ્તો.

તારાએ વિધવાએને વિજય આપવાના વિચારમાં આવવું, બાદ બેરીટરને આવી તારાના વિચારને ટેકા આપી કાયદાની સમજ પાડી બીજા માગવું બન્નેની તકરાર ત્યાં ડોક્ટરનું રામા સહીત આવવું, બેરીટરને મેટ દરેવી દવાખાને લઇ જવો.

પ્રવેશ ત્રીજો—સ્થળ—ધમંડીકલ્લનું નિવાસસ્થાન

ધમંડીકલ્લ પોતાના માતા પીતાને જનથી મારી નાંખી તેમનાં મરતકને અધર દીંગાવી આનંદથી પોતે આરામ કરે છે ત્યાં તેનો પુત્ર જ્યંત તેનું ખુન કરવા આગે છે ત્યાં તેને તેની માતા અટકાવે છે આખરે તેની માતાનું નિરાશ થઇ ચાલી જવું, જ્યંતે તેના પીતાને જગાડવો, બાદ બન્નેનો સંવાદ.

કોને ખબર છે કાલની કે પડશે અન્ન વીણુ સાંસા
તરંગો નવ નવા રચના પડ્યા ઉલટા બધા પાસા
દેતાં દુઃખ ખીજને વાવ્યાં ખી 'ફળ્યા ફાંસા
ધુમંડી થઇ ગયા શ્રીમંત બેઢાલી થયા ખાસા
અજબ છે આર્થ અધુઓ દુનીયાના આખીર તમાસા

જયતે ખંજર મારવા જવું ત્યાં હૃદયકાળની ગાળીથી ફેર ત્યાં જયંતના
હા । ઈંધા કટાર પડી જતી બાદ તેને પથર નીચે દાખી મારી નાંખવો. ટેન્કો.

પ્રવેશ ચોથો—સ્થળ—રસ્તો

મીઠુએ મરચીને મળવાના વિચારમાં આવવું, બાદ મરચીએ આવી
સેને સોનાં કપડાં પહેરાવી બનાવવો બનેનું જવું.

પ્રવેશ પાંચમો—સ્થળ—ધમંડીકલહનો મહેલ

ધમંડીકલહે પોતાનો પ્રેમ સ્વીકારવા નિર્મળગંગાને કહેવું બનેનો
વાદવીવાદ ત્યાં તેને રાજપાટ આપવાનું કહી સમન્નવતી નિર્મળગંગાને
તેના પ્રત્યે ક-કાર

માયા ન મુડી જોઇએ ન મહેલ માળા કામના

કપડા કુછંદી શું કરું છે બજન 'યારા રામના

ત્યાં ધમંડીકલહનો નિર્મળગંગા ઉપર બળાતકાર, અચાનક રસીકપ્રભાનું
આવવું અને નિર્મળગંગાને આફતથી મુક્ત કરવી બાદ અરસપરસ વાદવીવાદ
ત્યાં સર્વેને ફેદ કરી બંધીબાને મોકલવા.

પ્રવેશ છઠો—સ્થળ—મહેલ

શુશીલા પોતાના પર પડેલા દુખોને યાદ કરતી વીચારમાં હિંમલી
છે ત્યાં દાસીનું બચબીનપણે આવવું, તેને નાસી છુટવા કરેવું, ત્યાં
શુશીલાનું નદીમાં કુદી પડવું ત્યાં પાપી હૃદયકાળનું આવવું, વિનયચંદન
તેની બંને આંખો કલાડી આપવા કહેવું ત્યાં વિનયનો કટપાત પણ આખરે
તેની બંને આંખો કલાડી લઇ જંગલમાં મારી નાંખવાનો હુકમ કરેવા.

પ્રવેશ સાતમો—સ્થળ—દવાખાનું

બેરીસ્ટર પોતાની દશાનો વિચાર કરે છે ત્યાં ડોક્ટરે આવી
તેને દવા ખીવાનું કહેવું પણ ન માનતા આખરે કુતરા પકડવાનો માણસો

ગળામાં નાંખી જળરજ્જીથી દવા પાછ શીલ માંડવું. મેરીસ્ટરની આના-
કાની રામાએ માર મારવે.

પ્રવેશ આઠમો—સ્થળ—પહોડ

શૂનશીલ પોતાના બાળકો કેટ પકડાયેલ હોવાથી તેને શી રીતે
છોડાવવા તેના વિચારમાં ખેસવું ત્યાં રહ્યમંદની ગોળી વાગવાથી શૂન-
શીલનું ઘાયલ થવું, પાછળથી સેનાપતી ઉદયકાળનું આવવું ત્યાં બંનેને
કેટ કરવા, ત્યાં બંનેની લડાઇ (સીન ટ્રાન્સફર)

ધમડીકલહે પ્રેમનો સ્વીકાર કરવા નિર્મળમંથાને સમજાવવી
પછી ખરી વીર ક્ષત્રાણી બાળાએ પોતાનો ટેક ન છોડ્યો બાદ
ઉદયકાળે બંને બાળકોને મારવા જવા, નિર્મળમંથાને કલ્પાંત છેવટે
વીર રજપુતાણીએ પોતાનો ટેક નજ છોડ્યો આખરે બંને બાળકોને
જનથી મારી નાંખવા. ટેકો.

પ્રેમ સીન

અંક બીજો

પ્રવેશ પહેલો.—સ્થળ—જંગલ

શૂરીલાએ પુરૂષના વેશમાં રણધોર નામ ધારણ કરી વિચારમાં આવવું
બાદ પાછળથી રહ્યમંદ સાથે મેળાપ. બંધીખાને પડેલી પોતાની સ્ત્રી નિર્મળ
મંથાને છોડાવવા ઉસ્તાદ તથા નાયકોનો વેશ ધારણ કરી જવું.

પ્રવેશ બીજો—સ્થળ—રસ્તો.

કોકટરે કવદાને જાન આપતા આશકમશુકના વિચારમાં આવવું
બાદ તારાનું આવવું ત્યાં બંનેનો પ્રેમ. બંનેનું જવું પાછળથી મરચી
તથા મીઠું બંનેએ એકાંતમાં સાંભળેલી વાત કપરથી તેઓને જનાવવાનો
વિચાર કરી સ્વાથી જવું.

પ્રવેશ ત્રીજો—સ્થળ—હરબાર

બીમક રાજા પોતાના પુત્ર વિથોગે ધણે દુઃખી થયેલો હોવાથી પ્રધાનશ્રી આશ્વાસન બાદ બારોડે પત્ર લઈ આવવું પત્ર વાચી લડાઈની તૈયારી કરવા કુકમકરવો.

પ્રવેશ ચોથો—સ્થળ—તારાનું મકાન.

મરચીએ પોતાના આપની બનાવટ કરતાં આવવું બાદ ડોકડરે પેટીમાં મોકલેલો માલ તથા ચીઠી રાખાએ મરચીને આપની પેટી ખોલતા મીકનું નીકળવું ત્યાં પરસ્પર હાસ્ય જવું.

પ્રવેશ પાંચમો—સ્થળ—હરબાર

બીમક રાજા તમામ કચેરી વચ્ચે કોઈને ફન્જ ન પાડતાં લડમના સમાચાર જાહેર કરવા બાદ દુશ્મનોનું આવું લડાઈ ગળા કેવળ ત્યાં રાણીનું આવવું દરેકને નાસતા જોઈ તેમને ખાચલા બનાવી તીરસ્કર કરવો પાછળથી કલહનું આવવું વિવાદ લડાઈ રોચકા કેવળ

પ્રવેશ છઠો—સ્થળ—રસ્તો.

ખેરીશ્વરને થયેલા અપમાનનો અદ્વલો વાળવાના વિચારમાં આવવું બાદ મીકનું આવવું મીકને લાંચ આપી ફોટો પાછળથી ડોક્ટરનું આવવું દરેકનો મેળાપ જવું.

પ્રવેશ સાતમો—સ્થળ—રાજ્યહરબાર

બમંડીકલહ કેવળ કરી લાવેલા બીમકરાજને અચત રીઆવતો બંનેનો વિવાદ ત્યાં કપટથી આવેલા બનાવટી હરતાહ વારગના સાથે નાચ રાજાનું ખુશી થવું બાદ રાજ્યમાં રાખવા.

પ્રવેશ આઠમો—સ્થળ—રસ્તો.

શુશીલા તથા રમયદ્રનું આવવું રમયદ્રને પોતાની જોતી શી દશા હશે તે સાંકરી આવતા બંનેનું ત્યાંથી જવું.

પ્રવેશ નવમો—સ્થળ—નિર્મળગંગાનું મકાન

નિર્મળગંગા પોતાના પત્ની વીરોગથી દુઃખી થતી પ્રભુની પ્રાર્થના કરે છે બાદ શુશીલા શુશીલાના વેશમાં આવી કલહ માથે પ્રીત બાંધવા સખંધી વાત શુરી જ્ઞાપણીએ તીરસ્કર કરવો બાદ રમયદ્રનું આવવું પાછળથી માતા પોતાને બધીખાતેથી મુક્ત કરવા જવું.

પ્રવેશ હસમો—સ્થળ—કેંકખાનું

શુશીલાનું જમાદાર થઈ આવવું સિંધાબેગને રજા આપી બાદ રહમચંદ સાથે કેંકખાનામાં પડેલા નીરાશારોને મુક્ત કરવા ત્યાં કલહનું આવવું—લડાઈ.

ટેન્કો

અંક બીજો સમાપ્ત

અંક ત્રીજો

પ્રવેશ પહેલો—સ્થળ—દરબાર

કનકના પગનાથા શીકર ખેલ હોવાથી વિચારમાં કસબનું આવજી બાદ જમાદારને બોલાવી તમામ હકીકત પુછવી બાદ ઉદ્દેશીનું આવજી અમરપત્ત અધીત બેસ કટાઈ

પ્રવેશ બીજો—સ્થળ—રસ્તો

મરઝીનું પગ લાંબે જવું, પાછળથી ચીંટ મીઠું વાચવી બાદ ત્યાં પ્રતિ કીકર, મીઠું ડોક્ટર બની તારાને બતાવવા જવું.

પ્રવેશ ત્રીજો—સ્થળ—રસ્તો

મયચંદનું બાગેલુ કામ ન બતાવી અફમોગમાં આવજી પાછળથી ઉદ્દેશી તેના સારા વિચાર સાક્ષી તેને મગવું ઉદયકાળને સેગનથી પોતાની માથે રાખવાનો ફલ આપવું, જવું.

પ્રવેશ ચોથો—સ્થળ તારાનું મકાન

બેરીમ્હરનું તારાને મળવા આવવું, પાછળથી ડોક્ટરનું આવવું ત્યાં ડોક્ટર તથા બેરીમ્હરની વતગીત. ત્યાં મીઠું તથા મરઝીનું આવવું કનું પોગળ ખુલી જવું.

પ્રવેશ પાંચમો—સ્થળ—જેલ

નિર્મળગંગાનો શોક હાસીએ ધીરજ આપવી ત્યાં કલહની પ્રેમની માંગણી નિર્મળગંગાનો તીરસ્કાર બાદ કલહનું જવું ત્યાં રદયચંદ્રનું આવવું, કેદમાંથી તેમને ગુપચુપ છુટાં કરવાં, ને પાપીને હથેલાનો ઉપાય શોધી ચાલી જવું કલહની નીદ્રા અનેક પ્રકારની થતી આળખંપાળ બાદ મુશીલા સાથે અરસપરસ વીવાહ—લડાઇ.

પ્રવેશ છઠો—સ્થળ—જંગલ

કેદો તથા જેદો બંને મારાઓએ વિનયચંદ્રને જંગલમાં મારી નાંખવા આવવું, વીનયનો હરપાત, રદયચંદ્રે તેને બચાવવો. બાદ ફળફળાદી લેવા રદયચંદ્રનું જંગલમાં જવું બાદ બીલ રાજનું શીકારે આવવું બાળાને જોઇ તેને દૂરી જવાની કૃચ્છા. ઉદયકાળ તથા બીલ રાજનો સંવાદ ત્યાં રદયચંદ્રનું આવવું બીલ રાજની માણી. જવું.

પ્રવેશ સાતમો—બીલ રાજનું મકાન

પાપી જીવતો રહેલો છે તેના સમાચાર સુસીલા (રજધીરે) જાહેર કરવા બાદ તમામનું ત્યાંથી તે નીચતે મારવા જવું.

પ્રવેશ આઠમો—સ્થળ—જંગલ

ધમંડીકલહનું ગુસ્સામાં ને ગુસ્સામાં આવવું ત્યાં દરેકનું આવવું, બાદ દરેકનો અરસપરસ વાદવીવાદ (લડાઇ) પાપીને મારવો. બાદ બેઠલી કચેરી, રદયચંદ્ર, ઉદયકાળનો ઉપકાર માનવો. બાદ ઉદયકાળનો પસ્તાવો રદયચંદ્રે આંતી દર્શાવવી પાછળથી મુશીલાનું આવવું, મુશીલા તથા ઉદેકાળના લગ્ન, રદયચંદ્રને રાજ્યગાદી સોંપવી. ધર્મે જય અને પાપે ક્ષય

ૐ શાન્તી

શાન્તી

શાન્તી

અંક ત્રીજો સમાપ્ત.

પ્રારંભ-પ્રાર્થના

મંગળાચરણ

ખાળઓ—

૧

લક્ષ્મીકાન્ત સ્નેહે સદ્ગુણ ગાઉં રીઝકે પાવન થાઉં....

ધ્યારા.....

જગ જયવરતાવે જગધર સુખકર મનહર

ધ્યારા નટખટ સ્વામી..... જગજય

હંખ હરતા સુખ કરતા..... ગાઉં રીઝકે

ખાળઓ—

૨

રે લખ્યા કર્મના લેખ, કહો એ ટળશે

બાવળને પાણી પાવ કદી નહીં આમૃ કૃણો મળશે

સત્ય જન સત્યજ કરશે પાપી અવધશે પળશે

આં ભવ, મંડપમાં ધર્મ કર્મનો ભાર લઇ ઉચરશે

ધર્મે જય પાપે ક્ષય, સાચાનો સુર્ય ઉદય

શુભ કરશે..... બાવળને

નિર્મળમંગા—

૩

છે શ્યામ વિના સહિં સુખ જગતમાં

સ્થળ સ્થળ સ્તબ્ધ જણુય.....જગતમાં

આકૃત અંતર રહયની ખાન પાન નહીં માલ-જગત-

આશ કૃણી મન આનંદ માણું રામ મહાશ અલાગ્ય

પ્રમાણું-વીરુ વીરોગે તમય..... જગતમાં-

નિર્મળમંગા-રહયચંદ્ર ૪

વાલા વેગે ગ્રીધાવજે વેલા આવેળ

અલખેતા આવેળ (૨)

શાણી શીદને બનો છો પ્રેમવેલાં, સ્નેહદુર્માના મેલા (૨)

હંરેલું તનમન સુરમાં તલ્લીલ છે

સ્વાતી બીન્દુ સીવાય ચાતક જેમ દીન છે
 રક્ષામાં હંચા હવે બનો નાં ધેલાં-સ્નેહ
 નિર્મળમંગા-સખીઓ ૫

વાહ નખરાળી કળી રક્ષાળી લોગી બમર તુજ
 યોવન હુંટવા આવશે
 જો ચટકાળી લોગીલાળી ગૌરવદન પર રસીયો
 રસ છલકાવશે
 જાઓ મને ના સતાવો બેની અહુ દુર જાવ
 (અરે વાહ) જો ચટકાળી આબ્યા માળી ચનક ચનક
 ચર્મ આનદ ઉર અકળાવશે..... વાહ નખરાળી

{ બળ્યુ રકઝક કેમ કરો સખીયો }
 { અલી રયામ નીરખવાને જરી હયો }

(હવેતો હલ અર્ધ) વહ નખરાળી

તારા—

૬

હું તો ફેશન પોશ્ચશનમાં પહેલી પંકાઈ
 સુધારાના ધારા ધરી ખુશ થાઈ.....હું તો
 જોલ હેમ્બક કુધારા ચકી ગજારાઈ
 પીચ જોફ લીવરનો ડીયર માયલક વાય હું ફીયર....
 આઈ એમ જોખજેકશન કોમી ફેશનપર જો ફાઈ
 હીય હીય હુરા જો હુરા ફેશનપર જો ફાઈ...હું તો

તારા-બેરીસ્ટર—

૭

કાંઈ કાઠો બેરીસ્ટર બીધવાનો કાયદો કાયદાથી
 કાયદો પ્રલાયદો
 રાંડીરાંડો મોજ કરશે ગાડી થોડે નીત્ય કરશે
 એમ.....જોલરાખટ.....કાંઈ કાઠો.
 જો મળે સુધારાને ફેશનની અદાય તો
 વિધવા વિજયવંત કહેવાયજો.....કાંઈ કાઠો

બે.-તા.-રા.-હો—

૮

જીલમ જીલમ જમાનામાં થાય છે ધોળે દીલો
અંધારૂં મનાય છે કાયદાનું કનીશન કહેવાય છે
જે-ટલમેનોની ઈજ્જત છુટાય છે
બન્યો પુરો પાખંડી તું પુરો બન્યો
ખીક વાઈટ-ચુ-ટેમ મેટ મુને મણ્યો-ઝોયલ (૩)
કાનુનો સંભળાવામાં છે કેવાં રૂકાં નામ
ઝોવું કયા કાયદામાં છે કરવું આવું કામ
ગપ રહ્યા ચલા વાર થાય છે બીન દર્દી દીવાનો
બનાય છે.....જીલમ.

મરચી—

૯

ખીલી કળીઓ કરમાય રંગીલા રહ્યના ખ્યારા
આ જોબન ઝોલા ખાય મળશે કયા મીઠન (મારા-ખીલી.
હું જોબનવાંતી નાર મારો રંગીલો ભરથાર
દીલ દેવળના દરબાર રતીના પતી હું મારા-ખીલી.
વીરહે મુજ જીવડો જાય અંતરમાં કંઈ કંઈ થાય
અંગે ના અનંજ ખમાય પ્રીત પ્રેમ તણા આ ક્યારા-ખીલી.

મરચી-મીઠું—

૧૦

પ્રેમ પાઠ શીખો રસીલા રંગીલાજી આવો
પ્રેમ માળારે બાળા શીખાવોપ્રેમ પાઠ
પ્રીતીનો પાઠ પઢો ભરથાર
કીધા વશ પરવશ તે નાર
ગુણીના સાગર બહાલા ખરેખર છે દિલદાર...સીખો.

નિર્મળગંગા—

૧૧

શીયળ કરતાં ઝેબ્ટ સતીને જગમાં ના કાંઈ ખ્યાર
એ બહેની જગમાંશીયળ.
સજની ચીત શાન્ત કરી મુણ્ણે આ શીખ
સત્ય શયુગાર સતી પતી સેવાના મુણ્ણે ચીત

ચાન્ત કરી ચતીઓની રીત.....સીયળ
 આ અંતર અંધારૂં હર કરી દીપક પ્રગટાઓ
 રથ પીઓ પીવરાઓ.....લ્યો.....લહાવો
 નેક ટેક ને વીવેક કુળની શુભ રીત.....સુલભને.

શુશીલા—

૧૨

હુનીઆ દોરંગી દોરંગી સહ સજ્જનની નહીં અંગી
 પ્રપંચીઓ પાલખીએ બેસે સાચાને શીર ભારે
 સજ્જનોને કપટ દીએ છે અવનીમાં એ ધારા-હુનીયા.
 મીઠા બોલા મોજ કરતા બુખે મરે સાચા
 કુડા કપટીઓ હોંસે ફરતા એળે ગયો જન્મારો-હુનીયાં,

બે. ડો. રા—

૧૩

કરી છેતરપંડી કાયદાથી ઉધાર્ષ ડોળ રાખી
 દાદીઆ દેવાળીઆ.....કરી.
 બની પુરો પાખંડી કરી તે લુચાર્ષ બીલ
 આપી દે સીધો વહેવારીઆ.. નો...નો
 બા બા તારા જોવા કોઈ ધ્રુવે છે ગટર
 અંગતો મી તુલા ગપ રહ્યા બારીસ્ટર
 ઔષધીમાં હીંચ મળી તો થયા રોકટર
 નજ નાહીને બાણે નહીં ને રાખે છે મીટર
 યુ દેમ-વેરી બેઠ પી રાષ્ટ્ર મેઠ હી કાય ...કરી

રહયઅંદ્ર—

૧૪

આહા મારૂં હું વનમાં તેને પળમાં
 છળમળ કર તું છેડે બાણી બીજ બતાવી પુંછડીયે
 વળી વળી ફરી ફરી પાછું બે તું.....
 ગયું હા હા એ ગયું એ
 ગયું રે ગયું રે ગયું એ પળમાં હાએ પળમાં

રહ્યચંદ્ર—

૧૫

જઈ માફ તેને ઠાર છે સહજ આ તૈયાર હવે કરું
 ના વાર ચીરી નાખું તાળ.....જઈ માફ.
 પાપી થજે તૈયાર લઈ હાથમાં તલવાર
 ખિકકાર શીટકાર ઓ કુળના ચંડાળ.....જઈ માફ.
 હરી ગયો શું બાળ ભરી કુકર્મી કાળ
 ધીકકાર શીટકાર ઓ કુળના ચંડાળ.....જઈ માફ
 અંક પહેલા સમાપ્ત

અંક બીજો

સુશીત્રા:—

૧૬

જગતની જંબળમાં ફગીને સુગુણીઓ ફરે
 આફત સુગ્રીબત પહાડને ઉમંગથી શીરપર ધરે-જગત
 આફતો શીરે લઇને સુખ ખુવે છે હાથેથી
 કર્મને ગાળીને મીત્ર નષ્ટ બને છે આપથી ..જગત
 ન્યાયને નિહાળી નિત્ય નીતીને તજી સુમીપ
 જગતના વિત્રીત્ર ચીત્ર વ્હોરતાં સંતાપથી —જગત

મરચી-મીઠું—

૧૭

વાહ પ્રેમ તારી બસીદારી દેવો પણ ગયા છે હારી
 નહીં જોય માફાતની બહારી તો પણ કહે છે તુ પ્યારી
 નાન જાતનો ભેદ ન જોશે બલે ભગવ હુનીયા રોશે
 ધનજન કુળ તણી પણ ખોશે ભર્યો પ્રેમ
 એ જગત એ જોશે મેના પોષ્ટ ને પ્યારી
 દેવો પણ ગયા છે હારી

દરમારીઓ—

૧૮

થાવો મંગળમય. આજે મંગળ સમય
 દેશે દેશે વીજય શત્રુનો થાવ ક્ષય

ભામે કીર્તી અચળ શાન્તી સહુ સ્થળ સ્થળ
વીરવેર આવી મળી માનો મનમા મંગલ
ચાચુ હરદમ દુવા હૃદયીત વર આપવા
કુટો સો કાચવા જગમાં જય સ્થાપવા
હરવર કરશે સબળ, નુતન વર્ષે સફળ
સુધી માંહી મંગલકારી મંગલ આવો

ક્ષત્રાણીઓ-રેણુંકા- ૧૯

હીંમતધારી બબળાઓ ચાલો બહાદુર
બાળાઓ બળ ધારા હીંમત ધારી
બતલાવી દ્યો દુનીયાબરમાં સૌ શુરવીરતાની સરહારી
આબરું સતી તણી હરી સંભાળશે, કાપી કપટ સ્નેહ
શામળો બચાવશે, વિજય થશે વીજય થશે...હીંમત ધારી.
સુરી સતી તણે, ચાલો ઝટ જઈને કુર
કામીને હણે.....હીંમત ધારી

રાણી— ૨૦

છેડી સીંહચૂને કાઢીશ તુ શું સાર-અરે યો દરાચારી
કં હું તુજ પ્યારી-અસી ધારી છે....છેડી સીંહચૂ
સાગી

સાહ્ય નાગણ ઉડતાં સુખનું સત્યાનાથ
અચીત સમજળે બાંધલા આંચુ મૃત્યુ પાસ
પાપીને મરું પાર..... છેડી સીંહચૂ -

મીઠું- ૨૧

દીકરા મીઠું બાકલમાં બી આશક ખુશ ખટપટ કતા
મરદો મરદો પર મરતા... આહા.....
જતકે કમતને કો ભેદ ના ગણ્ય વાગે બીંમલો
ને ગીત ગામના બણે
હસ્કના બજારની દીવાલએ ચણે
મોહમાં મુઆ પડીને અંધ હણ્ય હણે

નાયકાઓ—

૨૨

ગોરી ખીરે ભરો ગગરી હલક નહીં જાય.
હલક નહીં જાય છલક નહિ જાય—ગોરી
શીપર ઘડા ઘડે પર ગાગર એ.....
મોરી પતલી કમર બલ ખાય.....ગોરી-
શેર

આઈ હુઈ આશકકી તખીયત નહિ જાતી
હીલ જાલા હય હીલસે તેરી ઉલટત નહિ જાતી
એ યાર ખુરા માન મત આશકકે કહેકા .

માથુકકી ગાલીસે તો ઈજ-ત નહિ જાતી
ચંદ્રવદન દોઢ નૈના રૂનીલો એ.
મોરી બારી ઉમર બહી જાય—ગોરી—

નાયકા ઉસ્તાદ

૨૩

તુમસે લડી હય આંખે હમસે દગા ન કરના
હીલકો કીયા હય મીઠી હોગા કુઝુલ લડના...તુમસે
એ હુસ્નકે ગુલરકો કમલ ઉડાન ઝાખા,
આખો હવા ગુમાઈ મુસ્કીલ, હુવા હેતરના—તુમસે
મહેરે જુવાની આઈએ હુસ્ન પર લુભાઈ
દીન રેન હય તમાઈ અગતો હુસા હય મન્ના—તુમસે

નીર્મળગંગા—

૨૪

શ્યામ સુંદીર કરો મહેર વીણુ અમપર આવી
પાપી પીટે દીન રાત હુ ખદે અધમ અપાર
અરજ નુબી આવો... શ્યામ

નીર્મળગંગા-રઘુચંદ્ર — ૨૫

જાય માન પીના હુ ખીયારા છોડાનીને લઈ આવો થયે હાંથુ
શરીવટતી વચન શુભ તાગ છે
દીવમા નહીં ગમરાઓ મમ પ્રાણ
ધીન્ધ ધારી રીપુ સંહારી.....જવ માત
કાર્ય ગીધવી થયે દુઃખ દૂર કરે
વેર નમે નમે સુખેથી સીધાવો.....છોડાવી
અંક બીજે સમાપ્ત

અક ગીતો

ડોક્ટર-બેરીસ્ટર— ૨૬

ડીયર કર ડેન્સ મળી માથે નેકીવરી રીવાળે ફર કરી
એડીક્ટે અપમાન કર્યું તું પોણસનમાં આવ ફરી
બ્યુગલે ખુબ કીધી ખ્યાલી ભરીને પીધી
મજબૂત ઉતારી લીધી ખુદાએ મહેર કીધી
સ્નેહ તણા બીછાને ખ્યારી પ્રેમ ધરી લેટીશું
અપાટીયા ચકલામાં થઈને ભાગલપર લેટીશું
હું કોણ બેરીસ્ટર હું ડોક્ટર
મરદો મરદોના આશક શું હનીયાના ડરને અંગ ધરી
એડીક્ટે અપમાન કર્યું તું પોણસનમાં આવ ફરી

ડો. બે. તા.— ૨૭

હાય ફસ્યા ફંદામાં મેળવવા માસુક નાર
ખાધા જીતાં ને વાગ્યા જેન્ટલમેનોના બાર
પરણ્યા પ્રોતમની વાસે કરવા ગઈ હું તો ખ્યાર
દીકરાએ દહાડા દીધા તેડાળ્યો આ વહેવાર
બાપાએ માન વધાર્યું થઈને ડોક્ટર
મજબૂત શુભાવી હાથે જાણીને બેરીસ્ટર
આ હનીઆમા મોડું કાળ લઈને ફર
તું ઢાકણામાં પાણી લઈને બુડીમર...હાય. ૧

રદયચંદ્ર નિર્મળગંગા— ૨૮

લુંટયું ચીત માઈં લુટારા તે જંગલવાગી
બાંધ્યો મને પ્રેમ બધને ફરારીકા બવા (ડો)
લુંટફાટનો ધધો મારો વનવગડામાં છે મુજ વાસ
તન મન ધન અપીં પીયુ તમે સદા રહો પાપ-લુંટયુ
સ્થાપીશ રદય મનોહારી ... લુંટયું.

સમાપ્ત

મુચના

શ્રી નવીન દેશોદય નાટક મંડળીના ખેલોના આપેરા
મંડળીનો સુકામ જ્યાં હશે ત્યાથી મળી શકશે માટે જે
લાહેબોને જોઈએ તેઓએ રૂકડા કીમતે મંગાવી લેવી

ચે પડીના નામ

કીમત રૂ. આ. પા

અનંકયતા

૦—૪—૦

ધર્મી ગુન્હેગાર

૦—૪—૦

સુધા ઉદય

૦—૪—૦

મોલેક

શ્રી નવીન દેશોદય નાટક મંડળી

હાલ મુ. રૂકમીગાન થીએટર મુ. ૧

અગત રૂ. ૧૦ ના ટેકરા પર આવેલા “લક્ષ્મી” પ્રીટીંગ પ્રેસ”

હીરાલાલ ચંદ્રલાલે બાપી

